Štev. 175 V Trstu, v soboto 28. junija 1919 Letnik XLIV

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, zjutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega štev. 20, I. nadstropje. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik konsorcij lista Edinosti. — Tisk tiskarne Edinost. — Naročnina znaša na mesec L 3·—, pol leta L 18·— in celo leto L 36·—. — Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 10 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 *mm*). — Oglasi trgovcev in obrtnikov *mm* po 20 stot.; osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po 40 stot., oglasi denarnih zavodov *mm* po 80 stot. Mali oglasi po 10 stot. beseda, najmanj pa L 1·—. Oglase sprejema inseratni oddelek Edinosti. Naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti. Uprava in inseratni oddelek se nahajata v Trstu, ul. sv. Frančiška As 20.

Mirovna konferenca.

Nemška delegacija.

VERSAILLES, 26. Nemška delegacija za podpis mirovne pogodbe bo sestavljena takole: minister za vnanje stvari Müller, minister za pošte Giesbert in Leisner. Delegacija dospe pravočasno, da se udeleži cerimonije v soboto. Overovljenje pooblastil se bo vršilo v soboto zjutraj.

Slezijski Nemci proti nasilnemu miru.

PARIZ, 26. Nota predsednika Clemeceauja predsedniku nemške delegacije o rogoviljenju Nemcev v Poljski se glasi: Zavezniške in pridružene jim vlasti smatrajo za potrebno, da obrnějo pozornost nemške vlade na dejstvo, da so poljske oblasti v posesti tu priložene oficijelne brzojavke, ki dokazuje, da nemška vlada — dasi nameruje podpisati mirovno pogodbo — z vsemi sredstvi svoje oblasti pritrja lokalnim gibanjem, ki gredo za uporom proti vstoličenju poljskih oblasti na ozemljih, prisojenih Poljski v Poznanju in v zapadni in vzhodni Prusiji, kakor tudi proti okupaciji Zgornje Slezije od strani zavezniških in pridruženih jim vlasti. Vsled takih poročil smatrajo zavezniške in pridružene jim vlasti za potrebno, da obvestijo nemško vlado, da jo proglašajo formalno odgovorno, da se v roku, določenem v pogodbi, umaknejo vse čete in vsi funkcijonarji, označeni od komisije zaveznikov; kakor tudi za to, da v slučaju, da bi bilo lokalnih agitacij, ki bi šle za tem, da se upro pogodbi, ne da nobene podpore in pomoči upornikom, da bi mogli prekoračiti novo mejo Poljske. — Clemenceau.

Podpis miru se še odloži.

PARIZ, 26. Dutasta se povrne danes v Versailles, da dobi končni odgovor, kedaj pridejo nemški pooblaščenci, ker so zavezniki sklenili, da ne dovole daljše zatezanje te abnormalne situacije. Če bi danes ne bil še naznanjen sestav nemške delegacije, se cerimonija podpisa odloži na nedeljo ali ponedeljek.

Težave pri sestavljanju nove nemške delegacije.

VERSAILLES, 25. Nemška delegacija je bila včeraj neprenehoma v brzojavni zvezi z berolinsko vlado. Informirana je bila o težavah, s katerimi se je moral boriti ministrski predsednik Bauer, ki je sklical k seji sedanje ministre, člane bivšega kabineta ter Brockdorffove misije, da sestavi novo delegacijo. Po treh postopnih sejah so trije sprejeli ponudbo, da vstopijo kot člani delegacije. Ob 18 je radiobrzojav javil, da delegacija še ni izvoljena.

Delegacija za podpis miru sestavljena.

PARIZ, 26. Po zadnjih vesteh sta izvoljena v novo delegacijo, ki podpiše mirovno pogodbo Herman Müller in dr. Bell, prvi minister za zunanje stvari, a drugi minister za ceste in promet. Ta dva pooblaščenca odpotujeta nocoj iz Berolina z rednim vlakom ter prideta v Versailles v soboto zjutraj. — Müller in Bell sta se, kakor poročajo iz Berolina naravnost žrtvovala. Popustila sta prošnjam vlade, pa sta sprejela nalogo, da kot nemška pooblaščenca podpišeta mirovno pogodbo.

Poincaré bo prisostvoval podpisu mirovne pogodbe.

PARIZ, 26. »Petit Parisien« piše, da je Poincaré izrazil željo da bi prisostvoval podpisu mirovnih pogojev. Isti dan, ko bo podpisan mir, priredi zvečer mestna občina veliko svečanost, na katero bodo povabljeni zastopniki prijateljskih in zaveznih držav. »Eclair« piše, da bo tej svečanosti prisostvovala tudi četvorica, pa da bo zato Wilson odložil za kako uro svoj odhod.

Gdansko zasedejo angleške čete.

LONDON, 26. »Daily Telegraph« poroča, da je svet četvorice sklenil, da zasedejo Gdansko angleške čete, dokler se ne ustanovi vlada svobodnega mesta. Medtem zasedejo ameriške čete Zgornjo Slezijo.

Italija pripoznava neodvisnost Finske.

RIM, 26. Minister za vnanje stvari, Tittoni, je naložil italijanskemu konzulu v Helingsforsu, naj oficijelno objavi finski vladi, da italijanska vlada, v polnem soglasju s simpatijami, ki jih je italijanski narod vsikdar kazal za narodne aspiracije Fincev, se raduje, da more pripoznati neodvisnost Finske.

Mir se podpiše na dan petletnice umora v Serajevemu.

PARIZ, 27. (Po »Nazione«). Glavnemu konferenčnemu tajniku, ki se je včeraj podal v Versailles, so nemški delegati priobčili, da so izbrani za člane nemške delegacije, ki podpiše mirovno pogodbo, Herman Müller, minister za zunanje stvari, Giesbert, minister za pošte, in mogoče Leinert, predsednik narodne skupščine. Pooblaščenci pridejo v Versailles v petek zvečer ali soboto zjutraj. Ceremonija podpisa je določena za soboto ob 3 pop. Dan, določen za mirovni podpis, je petletnica umora nadvojvode Franca Ferdinanda v Serajevem, ki je bil slučajno povod izbruhu svetovnega konflikta. Giesbert in Leinert sta bila že člana delegacije, kateri je predsedoval Brockdorff-Rantzau.

Svet petorice.

PARIZ, 27. Svet petorice je sklenil, da imenuje komisijo, ki bo imela nalogo da proučuje revizijo dogovorov glede afriškega mednarodnega štatuta. Komisija se je tudui bavila z bodočim gališkem štatutom.

Zavezniki in Italija.

RIM, 26 Glavni urednik »Tribune«, Malagodi, ki se nahaja v Parizu kot poročevalec svojega lista, objavlja v »Tribuni« pod naslovom »Popis miru z Nemčijo in italijanski položaj« članek, v katerem razpravlja pomembnost podpisa mirovne pogodbe za Italijo. Navaja prav posebej člene 12., 13. in 20., katerih prva dva določata, da se morajo vsi spori med č'ani Zveze narodov — in član Zveze postanejo z Italijo vred tudi Jugoslovani — reševati z razsodbo Zveznega sveta ali potom razsodišča, uporniki pa kaznovati z gospodarsko blokado, dočim pa čl. 20. proglaša vse prej obstoječe pogodbe, ki ne odgovarjajo duhu Zveze narodov in h katerim Wilson prišteva tudi londonsko pogodbo, za razveljavljene. Ali je mogoče misliti, pravi Malagodi, da bi bili italijanski odposlanci s svojimi lastnimi rokami pomagali graditi past, v katero naj bi se bili potem ujele italijanske koristi in pravice? Italijansko odposlanstvo da je še pravočasno opazilo to nevarnost, in Orlando je s svojimi tovariši v številnih razgovorih poudarjal potrebo, da se ravno tako tudi italijanska vprašanja, kakor so se francoska, končnoveljavno rešijo pred podpisom mirovne pogodbe z Nemčijo, ki vsebuje ono past. Italija bi sicer mogla podpisati mirovno pogodbo z Nemčijo pred rešitvijo svojih lastnih vprašanj, toda podpis mirovne pogodbe z Nemčijo vključuje tudi podpis štatuta Zveze narodov, ki podpisancem zajamčuje posest njihovega ozemlja. Kako more torej podpisati Italija, ko njen novi teritorijalni obseg še ni določen? Bila bi pač prebridka šala, da bi Italija s tem podpisom dobila jamstvo za ono teritorijalno posest, ki jo je imela pred vojno. Vsled tega Orlandovega dokazovanja se je obljubilo, da se italijanska vprašanja rešijo pred podpisom miru z Nemčijo in sicer na jasen, slovesen način, tudi z Wilsonove strani. Kako so se stvari razvijale pozneje, je znano vsakomur. Obljuba rešitve se je skrčila na razprave, ostre in ne dovajajoče do sprave. Prišla je kriza, ki jo je izzvala Wilsonova poslanica, in potem povabilo Nemcem, da pridejo v Versailles. Prišla so nesoglasja in zapleti in tudi naše (italijanske) zmote, kar so zaveznike (Angleška in Francoska) in pridruženec (Amerika) skušali izkoristiti, izprevergavajoč vse to v očitanje, da se z naše (italijanske) strani niso izpolnjevale zavezne obveznosti. Naj ve italijansko občinstvo, da se je v onih spletkarskih in nevarnih dneh glava mirovne pogodbe z Nemčijo tiskala brez imenovanja Italije in da se je nam (Italijanom) po povrnitvi italijanskega odposlanstva v Pariz hotela storiti sramota, da bi se ime Italije pripisalo s peresom. In ta temna diplomatska dvorana je dovedla tako daleč, da je Italija, da se izogne očitanju, da ne izpolnjuje svojih zaveznških obveznosti, z ozirom na ponovne izjave Francoske in Angleške, da se držite londonske pogodbe, morala iti v Versailles k izročitvi mirovne pogodbe Nemčiji, kar je vključevalo tudi nadaljno obvezo za podpis pogodbe, pred katerim stojimo sedaj.

Malagodi vprašuje potem, ali se je z italijanske strani storilo vse, da ne bi imel podpis mirovne pogodbe onih zgoraj navedenih posledic za Italijo, in pravi, da so se v stvari storili primerni ukrepi. Italijanske pridržke so nekateri zavezniki lojalno priznali in podpirali, drugi so jih sprejeli z zamerljivim molkom, dočim se je pa Wilson omejil na to, da jih je zabelil s svojimi sladkogrenkimi pripombami.

Čuječnosti in previdnosti na mirovni konferenci ne bo nikoli preveč. Zato pa Tittoni, če pride v Pariz pravočasno k podpisu mirovne pogodbe z Nemčijo v imenu Italije, ne stori ničesar odveč, če obnovi in ustanovi te pridržke, da ne bo o njih mogoč več nikakršen spor. Italija, zaključuje Malagodi, pač more vstopiti v Zvezo narodov z vsemi nadami za bodočnost, toda kot sodnik, ne pa kot prvi sojenec. Drugega bi nam ne manjkalo!

POTOPITEV NEMŠKEGA BRODOVJA.

Clemenceaujeva nota.

PARIZ, 26. Nota, ki jo je Clemenceau poslal nemški delegaciji glede potopitve nemškega brodovja, ugotovlja, da je bilo v dogovoru o premirju določeno, da se te ladje razorože nemudoma in da se na to internirajo v nevtralnih pristaniščih, ali pa v pristaniščih, ki jih določijo zavezniki in Zedinjene države, kjer bodo pod nadzorstvom zaveznikov in Amerike. Na ladjah naj ostanejo le stražni oddelki. Dne 21. t. m. pa so bile ladje v Scapaflowu potopljene od istih oddelkov po ukazu admirala-poveljnika. Glasom poročil angleške admiralitete se nemški admiral izgovarja, da je smatral, da je z dnem 21. t. m. premirje poteklo. Nemčija je s podpisom premirja sprejela obvezo, da ladje, ki jih je izročila, ostanejo v pristaniščih, določenih od zaveznikov in Zedinjenih držav. Potopitev je torej čin zle volje napram zavezniškim in pridruženim jim vlastim. Izgovor nemškega admirala je brez vrednosti, kajti premirje bi bilo prenehalo še le potem, če bi bila Nemčija odrekla podpis mirovne pogodbe.

Glasom mednarodnih načel daje vsako kršenje premirja, storjeno od ene strani, drugim pravico, da odpovedo premirje ter da v slučaju potrebe nemudoma zapričnо zopet s sovražnostmi. Kršenje klavzul od strani zasebnikov, ki so postopali iz svoje volje, pa daje samo pravico, da se zahteva kaznjenje krivcev in odškodnina za storjeno škodo. Zavezniške in pridružene vlasti imajo torej pravico, da krivce postavijo pred svoja vojaška sodišča, da jih zadene primerna kazen, ter da — puslivši na strani vse druge elemente odgovornosti — zahtevajo poravnavo škode. Morejo torej poseči po odredbah, ki se jim zde primerne v ta namen. Potopitev pa ne pomenja le kršenja premirja, marveč jo morejo zavezniške in pridružene jim vlasti smatrati tudi kot predhodno in zistematično kršitev mirovnih pogojev, priobčenih Nemčiji in sprejetih od nje. Ta kršitev ni osamljen slučaj. Tudi sežiganje francoskih zastav, ki bi jih morala Nemčija vrniti, tvori predhodno in zistematično kršitev mirovnih pogojev. Zavezniške in pridružene jim vlasti jemljejo na znanje te čine zle volje in čim bodo dovršena pozvedovanja, bodo zahtevale potrebno odškodnino. Jasno je, da ponavljanje takih činov mora imeti najslabši efekt za bodočo eksekucijo, ki se jo je Nemčija obvezala podpisati. Pritoževala se je proti dobi 15 let okupacije, kakor jo določa pogodba, in pa proti temu, da tako dolgo ne bo pripuščena k Zvezi narodov. Kako je mogla vendar Nemčija sestavljati take pritožbe, ko je v isti čas vzpodbujala, ali vsaj dopuščala taka kršenja ukrepov, ki jih je sama podpisala? Nemčija se ne bo smela pritoževati, če zavezniške in pridružene jim vlasti upotrebijo proti njej vsa pooblastila, določena v pogodbi, posebno pa v čl. 429 — čim ona sama s svoje strani tako odločujejoče krši te določbe. — Clemenceau.

Kronprinc zbežal?

PARIZ, 26. V angleških krogih se govori, da je Kronprinc ušel iz Holandske. V Pariz ni prišla potrditev te vesti. V Londonu je naredila ta vest velikanski vtisk.

IZ NEMČIJE.

V Nemčiji vre zopet.

CURIH, 26. Iz Nemčije prihajajo zopet hude vesti. Po raznih mestih se vrše hudi izgredi in upori. Tako v Mannheimu, Berolinu, Düsseldorfu, Monakovem. Posebno hudo je bilo v Mannheimu. Množica je plenila trgovine z jestvinami. Oblasti so ustavile železniški promet. Govori se o mnogih mrtvih in ranjenih. V več krajih je proglašeno obsedno stanje. V Kasselu so množico, ki je plenila, vodili pomorščaki.

Brockdorff se umakne.

CURIH, 26. Iz Weimarja poročajo: Brckdorff je pisal Ebertu pismo, v katerem izjavlja, da želi oditi v pokoj. V pismu izjavlja, da se je povrnil iz Versaillesa s trdim upanjem, da doseže s svojo politiko uspeh. Če bi bil imel oslon v celemu nemškemu narodu, bi bil prevzel na se vso odgovornost za nevarnosti, s katerimi so ga hoteli sovražniki ostrašiti.

Bauerjev program.

CURIH, 26. »Neue Zürcher Zeitung« poroča, da misli novi ministrski predsednik odstopiti, čim bo podpisan mir, ker je bilo v katoliški parlamentarni skupini samo 14 glasov za brezpogojen mir, a 78 glasov proti. Toda tej vesti nasprotujejo izjave novega ministrskega predsednika Bauerja uredniku lista »Socialistische Politische Parlamentarische Nachrichten«. Bauer je izjavil: »Odkrit nasprotnik sem vsakemu nasilnemu miru. Prevzel sem svoje mesto s popolno odgovornostjo edinole iz obzira na nemški narod, posebno pa delavske sloje. Naredili bomo vse mogoče, da lojalno izvršimo mir, da preženemo nezaupnost in mržnjo, ter da privedemo do prijateljskega sporazuma med delavstvom vseh dežela, ker samo z internacijonalnim delom se more ublažiti skrb in beda proletarijata vsega sveta. Notranja politika ostane neizpremenjena pod vplivom socijalistov, ki tvorijo najmočnejšo stranko. Sedaj, ko imamo prosto pot, lahko začnemo z delom in izvršitev programa bo šla hitro.

Izgredi v Hamburgu.

KOPENHAGEN, 27. Iz Hamburga poročajo, da se je našlo v klobasah mačje in pasje meso, in je razjarjena množica napadla in razdejala prodajalne. Bile so napadene tudi tovarne. Prišlo je do boja med stražami in množico, v kateremu je bilo nekaj ranjenih in mrtvih. V Hamburgu, Altoni in Landsbecku je bilo proglašeno obsedno stanje.

Iz Jugoslavije.

Jugoslovansko časopisje o ministrski izpremembi v Italiji.

REKA, 27. (»Era Nuova«.) Hrvatsko časopisje objavlja z ozirom na Nittijeve namene glede rešitve jadranskega vprašanja vesti, ki so v popolnem protislovju z zadnjimi izjavami Nittijevimi in Tittonijevimi. »Jutarnji List« piše: »Novo minstrstvo ma kot glavno točko v svojem programu socialno reformo v notranjosti in sprejem Wilsonove formule za rešitev jadranskega vprašanja.« — »Hrvat« objavlja isto vest in pripisuje italijansko popustljivost grozilnemu notranjemu položaju, ki je resnejši, kot bi se dalo misliti. List pravi, da se je treba izogibati stvarem, ki se dogajajo tudi v Jugoslaviji, in bi se mogle izkoriščati v prid Italiji, ne pove pa, kakšne so te stvari. Nadalje pa pravi, da velja nasproti Italiji samo ena politika: zahtevati se mora, da se reško pristanišče in vse hrvatsko ozemlje priključi Jugoslaviji.

Reško vprašanje.

REKA, 27. (»Era Nuova«.) Nekateri hrvatski listi se sklicujejo na neko pretvezno spomenico reške avtonomne stranke (italijanske), stranke bivšega poslanca Zanelle, poslano sedaj se na Reki nahajajočemu francosko-angleško-amerikanskemu poveljništvu, v kateri se zahteva za Reko državna neodvisnost. Doslej se je ta gorostasnost zatrjevala samo s strani takoimenovanih socijalnih demokratov, razsežno podpiranih iz Zagreba, v protiitalijanske namene, in je z druge strani tudi lahko razumljiva, ker je ta stranka, katero tvore tujci, Hrvatje in Madžari(?), nastala po prizadevanju Wilsona ter italijanskih zaveznikov in pridružencev v Parizu, ki vidijo v taki rešitvi reškega vprašanja svojo korist. Ni pa mogoče verjeti vesti, nanašajoči se na spomenico avtonomne stranke, bodisi ker bi bilo to pravcato izdajstvo, nasprotujoče zadnjim izjavam samega Zanelle, bodisi zato, ker pripadajo stranki osebe nedvomno italijanskega mišljenja in ker bi italijanska duša mesta vstala proti vsakomur, ki bi se drznil zagovarjati politiko, katera bi zatajevala čudovito sedemmesečno trdnost, s katero se mora mesto rešiti požrešnega hrvatskega žrela, čigar vabljive obljube o blagostanju zavrača z grozo. —

Romunska kriza in Jugoslovani.

BERN, 26. (Po »Lavoratoru«.) Jugoslovani zasledujejo zelo pazljivo romunsko ministrsko krizo. Smatrajo za to krizo odgovornega ministrskega predsednika Bratiana, ki ga obtožujejo tajnih dogovorov z Italijo glede banatskega in sedmograškega vprašanja. Bratianu je zavrnil vsakateri predlog za sporazum z Jugoslavijo. Pripominja se še, da zastopa Bratianu tako odločno stališče, da je celo predložil kralju, naj odklone podpis mirovne pogodbe. Včeraj je bil v Bukareštu sklican kronski svet. Jugoslovani pričakujejo, da bo kronski svet prisilil Bratiana, da odstopi. Jugoslovani polagajo svoje upanje v Take Jonesca, ki bi bil Bratianov naslednik. V njegovemu programu je balkanska konfederacija, ki temelji na romunsko-jugoslovanski zvezi in na ozkih stikih s Poljsko in Čehoslovaško.

Iz Londona poročajo, da je jugoslovanska finančna komisija na mirovni konferenci prispela v London, kjer misli dobiti sredstva, ki ji dovole industrijsko in gospodarsko obnovitev opustošenega ozemlja v Srbiji in drugih deželah kraljestva SHS. Na čelu te komisije je dr. Stojanović, glavni tajnik belgrajskega trgovinskega ministrstva.

Jugoslovansko-grška zveza.

ZAGREB, 26. Listi poročajo, da je bila v Belgradu podpisana jugoslovansko-grška obrambna zveza, ki bo trajala 10 let.

Iz Italije.

Tittoni odpotuje danes v Pariz.

RIM, 26. Minister za zunanje stvari, Tittoni odpotuje z ostalimi člani italijanskega odposlanstva na mirovni konferenci v Pariz v soboto, 28. t. m. ob 10 dopoldne.

Pripomba uredništva: Kakor smo javljali včeraj, se mirovna pogodba z Nemčijo podpiše danes, v soboto. Na drugem mestu poročamo, da je nemško odposlanstvo že imenovano in da pride pravočasno, to je, danes, v Versailles k podpisu mirovne pogodbe. Podpis se bo potemtakem mogel izvršiti danes. Iz gornje brzojavke, za katero se more misliti, da odgovarja resnici, pa se da sklepati, da italijansko odposlanstvo, z ministrom za zunanje stvari, Tittonijem, na čelu, ne dospe v Pariz k podpisu pogodbe. Mogoče je torej, da Italija mirovne pogodbe z Nemčijo sploh ne podpiše, ali pa da v imenu Italije podpiše edini v Parizu se nahajajoči italijanski odposlanec, Crespi, ako ima od svoje nove vlade že poverilnico v rokah. Ker je pogodba v smislu tostvarne določbe veljavna, če jo s strani zaveznikov in pridružencev podpišejo tri velevlasti, bi torej za stvar samo ostalo brez pomena ako bi tudi zastopniki Italije ne podpisali pogodbe, ker bi bila tudi brez podpisa obvezna za Italijo. Vsekakor pa bi stvar napravljala čuden vtisk, in zato je več kot gotovo, da podpiše v imenu Italije Crespi sam.

D'Annunzio predsednik vojnih prostovoljcev.

RIM, 27. D'Annunzio je sprejel častno predsedništvo, ki mu je je ponudilo društvo vojnih prostovoljcev ter se udeleži slavnosti ob priliki izročitve zastave milanskega ženstva imenovanemu društvu.

IZ ČEHOSLOVAŠKE.

Čehoslovaki ustavili sovražnosti.

PRAGA, 26. Na podlagi izmenjave brezžičnih brzojavk med generalom Pellejem, poveljnikom čehoslovaške vojske, in komisarjem von Böhmom, poveljnikom madžarske vojske, so se ustavile sovražnosti na fronti 24. t. m. ob 5 zjutraj. Poroča se, da so Madžari ustavili sovražnosti, da se pa niso umeknili iz zasedenega ozemlja.

Nova četverozveza.

DUNAJ, 27. »Česke Slovo« objavlja zanimivo izjavo čehoslovaškega ministra za zunanje stvari, dr. Beneša, o bodočem razvoju političnih odnošajev čehoslovaške republike. Dr. Beneš je izjavil: »Upamo, da nam pariška mirovna konferenca prinese mir, ki bo pravičen, demokratski in trajen, mir, ki nas s pomočjo Zveze narodov reši nevarnosti novih vojen. Bilo bi pa vendarle neprevidno, če bi se zanašali samo na prevarljive ukrepe, temveč moramo enako drugim vlastim ustvariti močno narodno obrambo proti onim, ki bi nekega dne mogli ogrožati svetovni mir. Proti »Drangu nach Osten« hočemo ustanoviti v osrednji Evropi novo politično uredbo, ki bo vzajemno zajamčevala malim narodom njihovo bodočnost, njihov razvoj in njihov narodni obstanek.

Prepričani smo, da moramo zvezati našo usodo z usodo dveh nam najbližjih držav, namreč Poljske in Romunske. Kakor Poljska, se imamo tudi mi boriti proti emi sami nevarnosti in izpolnjevati eno samo poslanstvo: brzdati ekspanzivnost Nemčije. Naš položaj je enak onemu Francije na zapadu. Poleg tega ima Francoska največji interes na tem, da pospešaje to skupno akcijo in mora uporabiti ves svoj vpliv, da se ta dva naroda pobratita in da bosta delovala skupno.

Toda to skupno delovanje Čehov in Poljakov bo moglo biti plodonosno le tedaj, če bomo imeli jamstvo s strani držav na jugu, da bodo, če se bodo Nemci skušali razprostreti v Rusiji, njim nasproti tudi Romuni in Jugoslovani morali posnemati podobno politiko, prodinaje proti Črnemu morju in Adriji. Zato morate tudi Romunska in Jugoslavija tvoriti blok s Poljsko in Čehoslovaško, da se zajamči mir v podonavskih deželah. Pripomniti je, da nam bodo to nalogo olajševali dobri odnošaji, ki vladajo med nami in entento.

Ta nova politična konstelacija pa ima zase tudi to, da popolnoma osamlja Madžarstvo, tako da ji onemogoča, da bi bila v bodočnosti posredovalka germanizacije in da bi nadaljevala svojo tradicijonalno politiko nasilja in izsiljevanja.«

IZ RUSIJE.

Boj proti boljševikom.

PARIZ, 27. Agenciji »Radio« poročajo iz Helsingforsa: Vest francoskih listov, da je Padec Petrograda zelo blizu, ni verodostojna, če se upošteva estonska obnemoglost. Tudi položaj generala Vodeniča je smešen, ker leta na Finskem razpolaga s tisoči častnikov, a nima nobenega vojaka. Razun tega se tudi finska vlada upira ustanovitvi velike vojske in smatra, da je važnejša od Rusije notranja politika. Samo general Mannerheim, sedanji predsednik, hoče baje protiboljševiško vojno. Švedske stranke in listi se pa protivijo tej pustolovščini. To je pripisati tudi nemški agitaciji, ki ima tu velik vpliv. Denikinova ofenziva proti Astrahanu je naletela na hud boljševiški odpor. Z druge strani se zopet poroča o boljševiškem umiku iz Konkarda.

Neka boljševiška torpedovka je potopila v Kaspijskem morju parnik, v katerem se je vozil kurir, ter je zaplenila korespondenco med Denjikinom in Kolčakom. Ti dokumenti se priobčijo.

Ob peti obletnici serajevskega dogodka.

Danes popoldne se podpiše v Versaillesu mirovna pogodba z Nemčijo, glavno povzročiteljico svetovnega klanja, a danes pred petimi leti sta v Serajevem s krvjo avstro-ogrskega prestolonaslednika in njegove soproge zapisala prvo besedo jugoslovanske svobode Nedeljko Čabrinović in Gavrilo Princip.

Završalo je tedaj po vsem svetu, kakor silen vihar, in na Dunaju in v Berolinu so si radosti mели roke, češ, evo nam prilike, da izvršimo, kar smo pripravljali že zdavnaj. Srbija je pripravila ta umor, Srbija je ona velika zločinka, katero je treba kaznovati, pomandrati jo je treba, kakor se pomandra strupen mrčes, za njo pa vse, kar je na poti našemu svetovnemu gospodstvu!

Sarajevski dogodek je bil dunajskim in berolinskim svetovlade željnim mogočnežem nad vse dobrodošli povod za zanetitev svetovnega vojnega požarja, in še tembolj, ker so bili oni sami dobro pripravljeni desetletja — saj so se pripravljali desetletja — Srbija izčrpana po balkanski vojni, njeni prijatelji pa nepripravljeni.

Danes, ko ni več one vso resnico skrbno zakrivajoče, do vratu v lažeh in kovarstvih brodeče avstro-ogrske diplomacije, in ko tudi ne visi več nad našo javnostjo vrv avstrijskega rablja ter more potemtakem resnica na dan: danes je pač mogoče jasno in odkrito govoriti o dogodku, ki se je dogodil danes pred petimi leti v Serajevem, danes se more povedati vsa resnica.

Razmere, ki so zavladale v Bosni in Hercegovini po balkanski vojni, so bile naravnost grozne. Načelniku bosenske vlade, generalu Potioreku, niso zadostovali več rabeljski ukazi, ki jih je dobival z Dunaja, temveč je dodajal še sam, kolikor je vedel in znal, samo da bi še tem huje pritisnil ob tla vse, kar je čutilo v Bosni in Hercegovini srbski, jugoslovanski, kajti misel zedinjenja vsega jugoslovanskega naroda je že tedaj krepko vzkljila po vsem slovanskem jugu. Da je ta neznosni pritisk moral vzbujati v narodu, ki je videl tam na oni strani meje svoje brate v pravkar jim s potoki krvi odkupljeni zlati svobodi, čim dalje tem krepkejši odpor, je bilo pač le čisto naravno. Vrelo je tam doli čim dalje bolj, in mogotci na Dunaju in v Berolinu so dobro vedeli za to vrenje. Vkljub temu — naš list je objavil pred nekaj tedni precej natančno predzgodovino serajevskih dogodkov — pa so hoteli na Dunaju, seveda po

---

PODLISTEK

Čemu? (11)

Ivo Vojnović. — Prevedel M. C—č.

In vi ste prišli k meni! — je skoro zavrisnil Ivan, poljubivši Biankino roko. Vstala je mirno in molče in prikaz je potemnel.

Sprejemate-li sedaj?... je rekla Bianca bledim nasmehom.

Še vprašujete!....

A še nekaj... pozabila sem na neki pogoj najine pogodbe...

A to bi bilo?

Nič preveč težkega, prijatelj! — — — Dokler pevam v Rimu, me ne smete poslušati nikoli...

Niti v gledališču... je prekinil Ivan začuden.

Tam manje, nego kje! — — je odvrnila Bianca, zapenjajoč si rokavice. Obljubite mi, da se boste držali tudi tega neznatnega pogoja — — in potem je vse gotovo. Za deset dni odpotujeva v Nizzo.

Obljubljam! — je bila zadnja beseda Ivana Orlovića.

Po malo trenutkih je Bianca odšla. — Ivan je vstal sam, zaprl okno in naslonil glavo na steklo, zroč brez misli, brez občutka, na strehe večnega Rima.

IV.

Nizza 10. marca.

Dragi Gjuro! — Vidim torej posmeh. »Nekaj je po zraku« — šepnil si, pak si se — odpirajoč zamot tega pisma spomnil tistih otroških izlivov, tistih ljubavnih izpovedi, ki sem ti jih po najinem razstanku pošiljal iz daljine. Ti si mi odgovarjal s sličnimi otročarijami; pozdrav za pozdrav, ljubezen za ljubezen; pak je nastal dolg presledek, komaj prekinjen po kaki kratki vesti matere, »da me Gjuro pozdravlja«... Minolo je tudi to, prijatelj moj, in stara navada je postala spomin. Javil sem ti bil, da sem v Pragi srečno preskočil svoj debut (prvi nastop), a ti? — — — da si se zaročil — — — zatem pa, ako se dobro spominjam, sem po letu dnij čital na čelu tvojega pisma: »oženil sem se«, ali — od mene nisi dobil niti tiste navadne uljudne opazke, ki začenja in končuje z dolgo frazo: »čestitam«. — Oprosti, Gjuro moj, otroku, človeku (ne vem, kako bi se še imenoval), ki nima stanovanja, ki pa vendar ima nekje v hotelih toliko časa, da zatisne oči, ki opravlja posel cigana, to je, potuje in svira; — z eno besedo: stresi zaničljivo z rameni in zakliči: da, umetnik je!! — Tu (kakor vidiš, se nahajam v Nizzi) sem se nastanil za nekoliko tednov, ne, da bi okrepil svoje slabe živce, marveč, da jih oslabim, svirajoč drugim in — po duši: ne vem, od kod bi začel. — Roka se mi trese, a misli se kupičijo — nemirne, razuzdane, brez cilja in reda, kakor da bi se hotele vse hkratu preliti na ta papir in povedati v dveh trenutkih vse, kar sem doživel v tolikih mesecih. — Da, nekaj je po vzduhu, ali ne vprašuj, kaj? — Nevihta ni, ker imam poleg sebe svoje mile, edine gosli.

(Dalje.)

ukazu iz Berolina, da naj prestolonaslednik Fran Ferdinand poseti deželo, v kateri je narodu prikipela sila že do vrhunca. Avstroogrska diplomacija je sicer stvar kar najodločneje zanikala, toda danes obstoje nezpodbitni dokazi o resničnosti srbske trditve, da je tedaj, ko se je doznalo, da namerava prestolonaslednik posetiti Bosno, tedanji srbski poslanik na Dunaju, Jovan Jovanović, prišel k tedanjemu avstro-ogrskemu ministru za zunanje stvari, grofu Berchtoldu, ter ga uradno opozoril, da naj se ob priliki prestolonaslednikovega prihoda v Bosno ukrenejo najnatančnejše in najstrožje varnostne odredbe. Ravno tako je tudi dokazano, da je bila serajevska varnostna oblast nekaj dni pred prestolonaslednikovim prihodom obveščena o sumljivem gibanju mladine v Serajevem. In kaj se je zgodilo na vse to? Avstroogrski minister za zunanje stvari je utajil svarilo srbskega poslanika, serajevska varnostna oblast ni ukrenila takorekoč ničesar, prestolonaslednik, sam opozorjen na nevarnost, ki mu je pretila, se je sicer upiral potovanju v Bosno, a se končno vendar vdal pritisku s cesarjeve strani. Gotovo je celo, da ni težak dokaz, da je cesar Fran Josip bil poučen o vsem tem in je vkljub vsemu poslal svojega nečaka v — smrt.

Ko se je prestolonaslednik s svojo soprogo 28. junija leta 1914. okoli 10 dopoldne vozil v avtomobilu k slovesnemu sprejemu, ki se je vršil v serajevski mestni hiši, je padla bomba, ki pa ni zadela prestolonaslednika. Razletela se je in ranila več oseb, ki so stale v bližini. Bombo je vrgel Nedeljko Čabrinović, ki je takoj po napadu skočil v reko Miljačko in tako skušal uiti, kar se mu pa ni posrečilo. Ko se je prestolonaslednik vračal od sprejema, je streljal nanj Gavrilo Princip ter smrtno zadel njega in njegovo soprogo.

Namen je bil dosežen, in sicer dvojen, ali celo trojen namen.

Nismo tisti, ki bi odobravali umor, pa naj je že takšen ali takšen; toda po svobodi koprneča duša do krvi in smrti trpinčenega naroda je iskala duška in ga našla. Kri je zahtevala kri! Kdo v našem narodu bi potem proklinjal mladeniče, ki so v svojem mladostnem ognju, hrepeneč po zlatih žarkih solnca svobode, ki naj bi vendar že enkrat zasijalo narodu po tolikih mukah in trpljenju, posegli po sredstvu, ki ga obsoja svet, ki pa ga sme tlačitelj naroda uporabljati nemoteno in nekaznovano, kolikor se mu zljubi! Dosegli so svoj namen: svet je obrnil svoje oči na trpinčeni, ubijani narod! Žrtvovali so sebe, da bi svet dal življenje njihovemu narodu. In res: Čabrinovića, Principa in cele vrste njunih tovarišev ni več. Izdihnili so pod krvnikovo roko, ali preje ali pozneje. Trupla onih, ki so izmučeni do zadnjega pustili svoje življenje v terezinskih temnicah, tudi Čabrinovićevo in Principovo, so pred kratkim prepeljali v domovino in jih tu slovesno položili k večnemu počitku. Njihov spomin pa ostane v narodu živ, dokler se bo narod spominjal svojega odrešenja, čigar spočetek je bila njihova žrtev!

Sarajevski dogodek pa je tudi še z druge strani dosegel svoj namen, oni dvojni namen, ki so ga tako željno pričakovali od njega na Dunaju in v Berolinu: padel je prestolonaslednik Fran Ferdinand, ki je bil neljub in na poti na Dunaju in v Berolinu, in Dunaj in Berolin sta imela zaželjeni povod za vojni zaplet. Sledile so potem one naravnost nesramne zahteve, ki jih je stavila Avstrija Srbiji, sledila je vojna napoved, in zaneten je bil vojni požar, ki je kmalu objel ves svet ter mu zadal vse ono grozovito gorje, ki smo mu bili priča dolgo polupeto leto in mu sedaj, prav ob peti obletnici serajevskega dogodka, zbor narodov v Versaillesu narekuje konec s pravično sodbo in obsodbo največjega krivca, nemškega nenasitnega imperijalizma.

* * *

Ob tej priliki naj dodamo še nekoliko spominov na Nedeljka Čabrinovića, ki smo ga poznali osebno.

Čabrinović, tedaj 20leten, srednje velikosti, vitek mladenič, je kot črkostavec vstopil v tiskarno »Edinosti« 3. aprila leta 1913. Malo preje je bil vsled udeležbe pri neki stavki, ki je imela političen značaj, izgnan iz Serajevega. Bil je navdušen Srb. Spominjamo se, s kakim navdušenjem je govoril o Srbiji, o srbskem junaštvu v balkanski vojni, o osvoboditvi srbskega naroda izpod turškega jarma, o osvečenem Kosovem in o praznovanju Vidovega dneva. Iz vsega njegovega govorjenja je bilo kmalu spoznati, da je sovražil Avstrijo iz dna svoje duše. Večkrat je tudi pravil, da napravi še nekaj velikega, da ne ostane stalno v Trstu, ker ga čakajo še važne naloge. Verjetno se pač ni zdelo vse to, ker je bil Čabrinović, kakor smo že rekli, rajši slabotne kot pa krepke postave in mu ni bilo pripisovati bogve kakšne odpornosti. Politično je bil precej izobražen in dobro informiran; čital je zelo veliko, in po žepih je vedno nosil razne, zlasti srbske liste. Pravil je, da je sindikalist, član socijalnodemokratske strokovne organizacije. Posebno veselje je kazal do orožja. Tako je nekoč, ko je videl pri nekem svojem tovarišu nov brovning, naravnost izbulil oči nanj in ga trepetaje ogledoval. Ker sam ni mogel priti do takega orožja, je prosil tovariša toliko časa, da ga mu je dal. Ko je odhajal iz Trsta — bilo je 4. oktobra leta 1913. — je izjavil, da gre čakat v Serajevo »visoko dunajsko gospodo«!

Čabrinović je bil koleričnega značaja, vendar pa je bil zelo miren, če ga ni kdo razdražil, in v vsem skrajno kolegijalen. Kakor že povedano, je čital mnogo. Zapravljiv ni bil, bil je celo antialkoholik, in je zasluženi denar hranil za izvršenje svojega poklica. Podpiral je tudi svojo sestro, ki je bila menda na serajevskem učiteljišču. Dobrega srca je bil, kajti pomagal je vsakomur, če mu je le mogel, in marsikaterikrat si je celo izposodil denar, da je pomagal brezposelnemu tovarišu. Če ni mogel drugače, ga je vsaj prenočil ali mu preskrbel hrano. Stavec ni bil bogve kako dober, toda zelo priden. Proti ljudem, ki jih je spoštoval, je bil zelo skromen, proti dozdevnemu nepriljatelju pa, če treba, naravnost divji. V Trstu je pri vseh, ki smo ga poznali, zapustil najboljši spomin.

Domače vesti.

Seja odbora političnega društva »Edinosti« se bo nadaljevala v torek, 1. julija, ob 6 popoldne v društveni sobi, ul. Sv. Frančiška 20, I. nadstr. Z ozirom na prevažni predmet prosimi nujno, da se je udeleže prav gotovo vsi odborniki, njih namestniki, občinski svetovalci in ostali društveni zaupniki. — Predsednik.

Električna železnica med Trstom in Tržičem. »Osservatore« objavlja odlok gubernijske oblasti, s katerim se družbi »Società Adriatica di Elettricità« s sedežem v Benetkah daje dovoljenje za zgradbo električne železnice med Trstom in Tržičem in se družbi priznava pravica razlastitve za zgradbo železnice potrebnih zemljišč. Koncesija zapade v šestih mesecih po razglasitvi tega odloka.

Brzovlak Trst--Dunaj preko Ljubljane. Vlak št. 660 (I., II. in III. raz.) odhaja iz Trsta 20'15, prihod Nabrežina 20'43, odh. 20'53, prih. Divača 21'43, odh. 21'50, prih. Št. Peter 22'21, odh. 22'31, prih. Logatec 23'15, odh. 23'46, prih. Dunaj 11'20. — Vlak št. 663 (I., II. in III. razred) odhod z Dunaja 21'30, prih. Logatec 7'53, odh. 8'20, prih. Št. Peter 9'10, odh. 9'15, prih. Divača 9'41, odh. 9'46, prih. Nabrežina 10'20, odh. 10'25, prih Trst 11'20.

Žigosanje avstrijskih vrednostnic. »Osservatore« piše da morajo prizadete stranke, njihovi zastopniki, oskrbniki ali varuhi predložiti zahteve za žigosanje depozitov pri sodni, finančni ali politični oblasti. O predloženih naznanilih izjavi davčni ali sodni depozitni urad na dotičnih vložkih, koliko in kakšne osebe imajo lastninsko pravico na vrednostnice.

»Glasbena Matica«. Danes zvečer je javna produkcija gojencev šole »Glasbene Matice.« Ljubitelji glasbe in vsi, ki se zanimajo za naš kulturni napredek v Trstu, gotovo porabijo to priliko, da se osebno osvedočijo o napredku naše mladine na glasbenem polju. Če šola »Gl. M.« ne more nastopiti pred javnostjo s kakim absolventom, ni to njena krivda, zakrivila je to vojna. A vkljub vsem težavam in razkosanim razmeram je bilo letošnje leto vpisanih 117 učencev in učenk za gosli in klavir. Vsled izselitve jih je izstopilo tekom šolskega leta približno trideset. Nada je, da se poveča število gojencev s prihodnjim šolskim letom, ki začne prve dni septembra, kakor se seveda pomnoži tudi učiteljsko osobje. Učni načrt, ki je deloma že vpeljan po vzoru glasbenih konservatorijev, se z novim šolskim letom strogo spopolni v smislu istih glasbenih zavodov. — Šolsko vodstvo.

Pripravljalni odbor kmetske zadruge ima v nedeljo, 29. t. m., ob 10 dopoldne važno sejo v Delavskem domu. Naprošeni so, da se je udeleže gotovo vsi odborniki, zlasti oni iz zgornje okolice.

Dramatična predstava pri Sv. Ivanu. Ker je zanimanje za jutrišnjo predstavo, veliko, se opozarjajo vsi, ki reflektirajo na sedeže, da si jih preskrbe pri blagajni čim prej pred napovedanim začetkom. Cene so: sedeži I. vrste 3 L; II. vrste 2 L; vstopnina 1 L. — Začetek točno ob 19 in pol.

Promet v pristanišču. Priplули včeraj: »S. Rocco« iz Raše, »Venezia I.« iz Benetk; odplули: »B. Bruck« in »G. Wurmbrand« v Benetke, »Memphis« in »Indian« sta odplula z vojaštvom; kam, ni znano.

Samomor. Trgovec Edvard Farli, star 57 let, je izpil včeraj v svojem stanovanju v ul. Bellini 13, steklenico karbolne kisline. Ko je prihitel zdravnik rešilne postaje, je bil revež že mrtev.

Tatvina. Včeraj ob 13'30 so udrli neznani tatovi v skladišče Josipa Bazzeja na trgu »Venezia« 1, ter ukradli blagajno s 3200 lirami in 500 kronami.

Tatvina v čevljarni Fano. Včeraj smo poročali, kako je dal trgovec Polacco aretirati neko žensko, ki mu je ponujala čevlje, ukradene v prodajalni Fano. Mož, ki je žensko spremljal, je neki Gašper Prelc, star 49 let, ki stanuje na Vrdeli 1416, a ženska, ki trdi, da ni znala, da gre za ukradene čevlje, je neka Kristina Colombia, stara 22 let, ki stanuje v Rocolu 674. Aretirali so potem tudi nekega Emilija Toticha, starega 40 let, ki stanuje v ul. Olmo 6, ker je tudi on sodeloval pri tatvini. Zaplenili so 74 parov čevljev.

Blago, ki med transportom, izginja. Včeraj zjutraj so peljali blago za obleke iz pristanišča v skladišče v ulici S. Nicolo 36. Ugotovilo se je, da manjka na enem vozu 4 kosi blaga. Kot krivca sta bila aretirana Rikard Luis, star 23 let, ki stanuje v ul. Donota 6 in Leonard Rossit, star 23 let, ki stanuje v ul. Tor Cucherna 6. Blago so jima zaplenili.

Dober začetek! Včeraj so aretirali karabinjerji 7 dečkov (nobeden starši od 12 let!), ki so razbili šipe na oknu hangarja 24 v prosti luki, in ukradli za 550 lir platna. Izročeni s obili staršem. (Ki jih jih bodo najbrž poslali, naj zopet kradejo! Op. ured.)

Poizkušen samomor. Ireno Sabad, stara 20 let, stanujoča v ul. Capitelli 3, jo je zapustil jaročenec. Iz žalosti je snoči ob 21 izpila strup. Peljali so jo v bolnišnico, kjer so ji izprali želodec. Nahaja se v III. odelku. Nje stanje ni nevarno.

»Pošten« trgovec. Včeraj so na Velikem trgu ustavili karabinjerji možakarja, ki je vozil na majhnem vozičku sod. V sodu je bila — mast. Možiček je izjavil, da sod ni njegov, temveč da je last trgovca Virgila Baita Campo Marzio 14, ki da mu je dal ukaz, da ga popelje k trgovcema Blaggin in Domeniku Sartu v ul. Riborgo 34. Možakar, ki se kliče Anton Debers, je moral mast peljati na karabinjersko postajo, a karabinjerji so se podali k trgovcema Biatiju in Sartomu. Izkazalo se je, da je Biati kupoval sladkor, mast in dr. od vojakov in tatov in prodajal »na debelo«, a brata Sarto sta prodajala njegovo blago n »drobno«. Od vseh treh trgovcev so se krabinjerji povrnili z bogatim plenom. Na policiji se nahaja celo skladišče sladkorja, masti in dr., vse blago, zaplenjeno pri ti »pošteni« trojici.

Porotno sodišče.

Dva slikarja, ki sta hotela postati trgovca z — gumbi.

Včeraj zjutraj se je začela razprava proti Massimu Dellagu in Francu Patacchiju radi tatvine.

Obtožnica.

1. Dellago Massimo, sin Josipa in Marije Tankovich, roj. dne 30. avg. 1892 v Puli in tam pristojen, katolik, neoženjen, slikar, zna čitati in pisati, brez imetja, že kaznovan;

2. Patacchi Franc, sin Inocenca in Ane Jung, roj. dne 2. dec. 1888. v Puli, tam pristojen, katolik, poročen, slikar, zna čitati in pisati, brez imetja, že kaznovan, — sta obtožena, da sta ukradla v noči od 29. na 30. aprila 1919. v Puli iz zaprtega skladišča Ferratija Onofrija 103 pare gumbov za zapestnice, 111 gumbov za ovratnike, volneno moško majo, 1 par spodnjih hlač, 2 srajci, 2 para volnenih spodnjih hlač, 1 kos novega zefirja«, 1 kos platnenega blaga za obleko, 3 kose platna »Irlanda«, 58 parov belih rokavic, 1 plašč za dež — vse skupaj vredno 4579'65 lir.

Zaslišanje obtožencev.

Obtoženec Dellago, suh, plavolas, visok mladenič, priznava svojo krivdo in pravi da ga je beda prisilila na greh. — Bil sem dolgo časa brez dela, čeravno bi se bil zadovoljil tudi s prostim delom. Srečal sem nekega dne Patacchija, ki mi je svetoval, naj kradeva, in jaz sem predlog sprejel.

Obtoženec Patacchi, nizkega stasa, temnih las in brk, izjavlja isto, kar Dellago. Jaz sem imel orodje, je rekel, pa sem nasvetoval Dellagu tatvino. Sprejel je predlog, ker ga je moral sprejeti: umirala sva lakote.

Preds.: Kam sta shranila ukradene reči?

Obt.: K mojemu svaku Francu Pucherju.

Preds.: Torej je bil tudi vaš svak dogovorjen z vama?

Obt.: Ne, on ni znal nič o tatvini. Šele, ko so naju zasledili, je doznal. Blago je itak bilo povrnjeno lastniku.

Priče:

Trgovec Onofrij je odsoten; čita se torej njegova izpoved. Trpi škodo 4756 lir. Ker pa mu je blago bilo povrnjeno, ne zahteva odškodnine. Za blago je on plačal 2735'50 lir. Karabinjerski maršal Ivan Muscos pripoveduje, kako je aretiral Dellaga. Patacchi da se je sam prijavil. Blago da se je našlo pri nekem Puharju.

Odvetnika navajata v obrambo svojih klientov tedanjo lakoto, ki je vladala v Puli. Razun tega naglašata, da ni ukradeno blago več vredno od 2000 lir.

Obsodba.

Porotniki priterde obtožnici enoglasno. V pravoreku se naglaša, da je vrednost ukradenega blaga manjša od 2000 lir in večja od 200 lir.

Po tem pravoreku obsodi sodišče obtoženca na 18 mesecev zapora. — Obtoženca se zahvalita in odideta.

Borzna poročila.

Trst, dne 27. junija 1919.

Borza apatična, brez poslov. Včerajšnji tečaji.

MALI OGLASI

se računajo po 10 stot. beseda. Najmanjša pristojbina L 1'—. Debele črke 20 stot. beseda. Najmanjša pristojbina L 2'—.

UDOVEC, letne plače 7000 lir, želi poročiti ne več mlado vdovo, brez otrok. Pogoj: Dobrosrčna, skrbna gospodinja, zmožna nekoliko v šivanju. Ponudbe se sliko pod naslovom »Hišni posestnik« na ins. odd. »Edinosti«. 3825

ORKESTRON, velik, dober, zelo močan glas, lepe zunanjosti, se proda. Tomaso Luciani 5 (prej Aligieri). 3823

POSTELJE 2, novi, svetle barve, moderni, prodam po ugodni ceni. Donadoni 2, vratar. 3824

HIŠA, dve stanovanji, soba, sobica, kuhinja, vrt, vodnjak, se proda radi odhoda. Cena po dogovoru. Naslov pri »Ins. oddelku »Edinosti«. 3822

DOBRA naravna bela in črna kava in mleko se pije samo v kavarni ulica Bosco 10. 3810

MIZARJI! Domači orehovi podstavki, amerikanski bukov, jesenov, mahagonijev, brestov in gradonov les se dobi v ul. Boccaccio 16. 3816

PRIDNA, poštena služkinja, ki govori italijanski, dobi takoj dobro službo pri družini 3 oseb. Ul. S. Nicolo 9, III, od 9-11 in 3-6. 3820

SOBICA, meblirana, se odda. Ul. Antonio Stopani 5, II. B 118

FOTOGRAF A. JERKIČ, Trst, ul. delle Poste št. 10. Gorica, Corso št. 36 na dvorišču. P 1233

ZLATARNICA G. PINO, TRST
se nahaja na Korzu št. 15 (bivša zlatarnica G. ZENKOVITZ & Figli.)
Velika izbera srebrnih in zlatih ur, uhanov, verižic itd.

PRILOŽNOST!
Elegantne obleke iz svile, etamin in batista od 50-70 lir naprej se prodajajo v ul. Cesare Batisti 15, I. nad. Izdelovalnica oblek „LA REDENTA“. Izdelujejo se obleke za gospe po meri.

Velik javen ples na prostem
prirede domačini v nedeljo, 29. junija v restavraciji Gomzi (državni kolodvor) na Opčinah.

Javen ples
se priredi v Ricmanjih v nedeljo, 29. junija.
Vabi k obilni udeležbi mladina.

NAZNANILO.
Podpisani naznanja slav. občinstvu, da je iznova odprl
trgovino mrtvaških predmetov, krst itd.
po primernih cenah. Točna postrežba
Se priporoča vdani
JOSIP MERZEK
Občine štev. 170, Sežanska cesta.

†

S potrtim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš ljubljeni soprog in oče, gospod

Josip Čok

posestnik, pod.upan, lastnik kamnolomov

v 54. letu svoje starosti, po kratki in mučni bolezni, previden s svetotajstvi, v petek, 27. t. m., ob 15, v Gospodu zaspal.

Pogreb se bo vršil v nedeljo, 29. junija, ob 17.

LOKEV, 27. junija 1919.

Žalujoča soproga in otroci.

Iščem 2 natakarici
zmožni tega dela in jezika in 1 sobarico; plača po dogovoru.
—Hotel ADRIA, Gradež, M. Albrecht. —

ZOBOZDRAVNIK
Dr. MRAČEK TRST
Corso 24, I. nadstropje
Ordinira od 9 - 12 dop. in od 3 - 6 pop.
Brezkolestno izdiranje zob, plombiranje in umetni zobje

JAVEN PLES
se priredi v nedeljo, 29. junija godbeno društvo na Proseku. K obilni udeležbi vabi odbor.

Tamburaško društvo „Zarja“ v Bazovici priredi v nedeljo
javen ples na prostem.
Svira godba iz Rocola. K obilni udeležbi vabijo tamburaši.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem odprla v ulici Giuliani št. 14 ZALOGO VINA.
Točim vsakovrstno vino po konkurenčnih cenah. — Priporočam se za obisk
AMALIJA MOŽINA.

ZALOGA UR IN ZLATNINE ::: na veliko izbero se vdobi pri A. POVH v Trstu
TRG GARIBALDI (BARRIERA) 3.

Dr. FRANZUTTI
ZOBOZDRAVNIK v Trstu, ul. Gioachino Rossini štev. 12, vogal ul. delle Poste. Tehniški vodja A. Johnscher, dolgoletni asistent Dr. J. Čermaka. - Izdiranje zob brez bolečin. Plombiranja. Umetni zobje.

Oglase in osmrtnice sprejema Inseratni oddelek Edinosti, ulica Sv. Frančiška štev. 20, pritličje.

Proda se hiša v Kopru.
Proda se v Kopru radi selitve 2 nadstropna hiša s sledečimi prostori: 8 sob, 3 kuhinje, 3 hlevi, dvorišče, vrt, vodnjak, kapnica in vodovod. Hiša se nahaja takoj nad ladjedelnico društva Daimler, ima lep razgled na morje, pripravna je za stanovanje, za vsako trgovino in za gostilno. Cena Lir 100,000.
Kdor namerava kupiti to hišo, si jo lahko ogleda vsaki dan.
Naslov: Franc Vardjan v Kopru Largo porta isolana št. 336.

NA DEBELO:
Nogavice, žepni robci, rute za na glavo, razne maje, česalniki, pisemski papir, pipe, radirke, traki za čevlje, vsakovrstni gumbi in drugo blago.
GIACOMO LEVI, Trst, ulica S. Nicolò št. 19.

JADRANSKA BANKA
Deln. glav. K 30,000.000, Reserve K 8,500.000
Centrala: TRST
Via Cassa di Risparmio 5 - Via S. Nicolò 9
Podružnice: Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija, Split, Šibenik, Zadar
Ekspozitura: Kranj.
Obavlja vse v bančno stroko spadajoče posle
Sprejema vloge
na hranilne knjižice proti 5 1/2% letnim obrestim v bancogiro-prometu proti 3% letnim obrestim. Na odpoved navezane zneske sprejema po najugodnejših pogojih, ki se imajo pogoditi od slučaja do slučaja.
Daje v najem varnostna predala (Safes deposits).
Blagajna posluje od 9 do 13.

JANKO TROŠT — sodni revizor
TRST — ulica Risorta štev. 5 — Trst.
Izvršuje: vpise izprememb v odboru v trgovinski register, izpremembe pravil, ustanovitve in likvidacije zadrug, ureditev finančnih zadev vseh vrst. Sestava bilanc in revizije računov.
— Posluje v slovenskem in italijanskem jeziku. —

KISOVA KISELINA
— PRVE VRSTE —
v originalnih steklenicah od kg netto 40 do 45 kakor tudi od kg 5 naprej se prodaja pri tvrdki N. GRISON, ul. Milano št. 25
(prej via Molino piccolo št. 7.) — Telefon št. 314.

Dobroznana tvrdka
J. PARČINA v Trstu, ul. Torrebianca 20, telefon 29-53
ima svoje skladišče vedno preskrbljeno z najfinejšimi vini po ceni, da uniči vsako konkurenco.
Posebno glasovito vino CHIANTI
od najboljših italijanskih tvrdk, katero tvrdka prodaja vsak teden na vagone in vagone, je privabilo tvrdki tako veliko število novih odjemalcev, da večkrat ni v stanu, da izvrši dnevne naročbe ki jih prejema.
Tvrdka ima tudi veliko izbero vsakovrstnih likerjev, kakor konjak in fino žganje in fina desertna vina-šampanjec in peneči Asti.